

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Her yıl milyonlarca dolarlık dış ticaret işlemlerinin gerçekleştiği, milyonlarca turist ve aracın giriş-çıkış yaptığı sınır kapılarında çok ciddi sorunlar yaşanmaktadır. 43 deniz, 26 kara, 11 hava, 7 demiryolu sınır kapısı, 9 serbest bölge ve 62 iç gümrük olmak üzere 155 gümrük müdürlüğü ile hacmi 400 milyar dolara ulaşan dış ticaretimiz bu sınır kapıları ve gümrük müdürlüklerinden gerçekleştirilmektedir.

Yanlış dış politika nedeniyle Suriye ile yaşanan sorunlar, özellikle Ortadoğu'ya açılan sınır kapılarımızda bir çok yakıcı sorunu da beraberinde getirmiştir. Özellikle Habur Sınır Kapısı'nda bir yandan uzun tır kuyrukları görülürken, diğer yandan güvenlik açısından sıkıntılar baş göstermektedir. Bu kapılardan dış ticaret yaparak ekmek mücadelesi veren işadamları, esnaf, TIR şoförleri, gümrük personeli adeta bıçak sırtında yaşamaktadır.

Türkiye'nin Ortadoğu'ya açılan en büyük kara sınır kapısı olma özelliğini taşıyan Habur Sınır Kapısı'nda Kasım 2013 tarihinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak yaptığımız incelemelerde; 30 – 40 kilometreyi bulan hatta 100 kilometreye ulaşan kuyrukların oluştuğuna, temiz ve sağlıklı gıda temininde güçlükler yaşandığına tanıklık ettik. Onbeş günü bulan bekleme sürelerinde kuyruklarda beklememek için rüşvet verildiği, hırsızlık olaylarına rastlandığı, işadamları, sanayiciler ve esnafın zarar ettiği, fabrikaların iş yapamamaktan ötürü kapanma noktasına geldiği Habur kapısından geçimini sağlayanlarca dile getirildi.

Türkiye'nin Orta Doğu'ya açılan diğer gümrük kapılarına bakıldığında ise; İran'a açılan Esendere, Kapıköy, Gürbulak gümrük kapıları faaliyet göstermektedir. Irak'a açılan tek gümrük kapısı Habur'a ek olarak Üzümlü, Derecik Hakkâri'de, Gülyazı Şırnak'ta, Ovaköy, Aktepe gümrük kapılarının işleyişe geçmesi konusunda Bakanlar Kurulu Kararları bulunsa da aktif olarak faaliyetleri bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra Nusaybin, Akçakale, Karkamış, Çobanbey, Öncüpınar, Cilvegözü, Yayladağ sınır kapıları da Suriye ile savaş noktasına gelen ilişkiler nedeniyle kapalı durumdadır.

Ticaret o bölgelerde, gümrük kapılarında "ara bölge" denilen alanda araçtan araca aktarma şeklinde sürdürmektedirler.

Öte yandan; Sayıştay Başkanlığı'nın Gümrük ve Ticaret Bakanlığı 2012 Yılı Denetim Raporunda Kapıkule, Habur, Cilvegözü sınır kapıları ile ilgili bilgiler usulsüzlük ve kamu zararı bulunduğuna işaret etmektedir. Kapıkule, Habur, Cilvegözü sınır kapılarının yap-işlet-devret modeliyle modernizasyonu projelerinin gerek ihale gerek uygulama aşamasında mevzuata ve sözleşmeye aykırı fiiller sergilendiği raporda ortaya konmuştur. Habur Sınır Kapısı'nın yap-işlet-devret modeliyle modernizasyonu projesinde verilen ek sürelerle rağmen yatırım döneminde tamamlanamadığının tespit edildiği, Kapıkule Sınır Kapısı'nın gelir ve maliyet hesaplarında hataların olduğu bu raporlarda açıkça belirtilmiştir.

Yine güvenlik ve ticaret ile ilgili soruna dikkat çeken bir raporda Şanlıurfa İl Emniyet Müdürlüğü'nün hazırladığı ve Şanlıurfa Valiliğinin "maksadını aşan ifadeler" diyerek eleştirdiği rapora göre; Akçakale Sınır Kapısı'ndan geçişler, kontrol edilemez bir hal almış, pasaport kontrolünün yanı sıra kişilerin beraberinde getirdiği koli, çanta ve malzemelerin denetimi de yetersiz kalmıştır.

Bu örneklerle birlikte kaçakçılık, sınır kapılarında yaşanan yoğunluk gibi başka sorunlar bir araya geldiğinde gümrük kapılarımızda çözüm bekleyen bir çok sorun bulunduğu ortadadır. Bu nedenle, ekonomik risklerin en aza indirilmesi konusunda tespitlerin yapılması, sınır kapılarının güvenliği, geçiş güçlüklerini en aza indiren düzenlemeleri hayata geçirilmesi, işadamları, esnaf ve geçimini gümrük kapılardan sağlayanlara güvenli ve kazançlı ortam yaratılması amacıyla üretilecek politikalara dayanak oluşturacak geniş kapsamlı bir araştırma yapılması kaçınılmazdır. Bu gerekçeler ışığında meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Amirhan
Musa Çelebi
İhsan ÖZKE
İstanbul Mv

Haydar
Kocaeli Mv.
Namık Havutça
Balıkesir Milletvekili
Mehmet Hilal Kapıcı
Kocaeli Mv.

1173 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

	ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
⑥	Mehmet Hacıoğlu	İstanbul	
⑦	Bedal Aksoy	İzmir	
⑧	Murat Yılmaz	Konya	
⑨	Ali Özgür	İst	
⑩	Ali Dincer	İst.	
⑪	Bedi Kızıllı	İst.	
⑫	Sabur Öz	Manisa	
⑬	Ali Dincer	Doğu	
⑭	Ali Dincer	Gökale	
⑮	Haluk Fırat	İstanbul	
⑯	Serhan Tuncel	İstanbul	
⑰	M. Serdar Soykan	Görmekale	
⑱	Mahmut Taner	İst	
⑲	DOĞAN SAFAK	NİĞDE	
⑳	Haluk Ahmet Özkan	İstanbul	
㉑	İhsan KALKAVAN	Samsun	
㉒	Recep Gürkan	Edirne	
㉓	Gürkan ACAR	Antalya	
㉔	Bahri Akın TÜRKEŞ	İzmir	
㉕	Köşer Kurt	İst	
㉖	Ali Haydar ÖNER	İsparta	
㉗	İ. Kömür ÖZKAN	Burdur	

